

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ เป้าหมายสูงสุดของการวิจัยคือ “การสร้างการเปลี่ยนแปลง” การเปลี่ยนแปลง นักบริหารงานวิจัยกับนักวิจัยเป็น “หุ้นส่วน” ในการสร้างฝันให้เป็นจริงและในการทำงานสร้างจินตนาการ ซึ่งหมายถึงการตั้งโจทย์วิจัยนั้น สาธารณชนโดยทั่วไปควรได้มีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนด้วยโดยทางอ้อม ระบบการวิจัยและนักวิจัยจะต้องไม่แยกตัวออกจากสังคม จะต้องมีการรับรู้ความต้องการของสังคมและนำมาสังเคราะห์เป็นโจทย์วิจัย และเมื่อการดำเนินงานวิจัยสำเร็จจะต้องมีวิธีให้สาธารณชนได้รับรู้ผลประโยชน์จากผลงานวิจัยนั้น ซึ่งเป็นที่ทราบกันว่าคนไทยมี “ศักยภาพทางปัญญา” ไม่แตกต่างไปจากชนชาติอื่น แต่จุดอ่อนของสังคมไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็คือ ไม่มี ความเชื่อมั่นในสติปัญญาหรือศักยภาพของคนไทยในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ สังคมไทยยังไม่ได้เอาใจใส่ต่อการจัดระบบ เพื่อดึงเอาศักยภาพทางปัญญาของคนไทยออกมาใช้อย่างเต็มที่ ผู้บริหารงานวิจัยจะต้องมีความเชื่อมั่นต่อ “ศักยภาพอันไม่สิ้นสุด” ของมนุษย์และสร้างความเชื่อมั่นนั้นให้เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้นการจัดการให้เกิดทิศทางและลำดับความสำคัญของการวิจัยเป็นเรื่องสำคัญของชาติ เป็นกลไกระดมกำลังทรัพยากรและกำลังนักวิจัยมุ่งทำงานวิจัยในประเด็นหรือปัญหาที่มีลำดับความสำคัญสูงก่อน การกำหนดนโยบาย ทิศทาง และลำดับความสำคัญของการวิจัยจะมีประโยชน์น้อย หรือกล่าวได้ว่าผลในการระดมกำลังทำงานวิจัยที่มีลำดับความสำคัญสูงไม่ได้ หากไม่มีการจัดการให้เป็นไปตามนโยบายนั้น การจัดการดังกล่าวมีสองด้านใหญ่ ๆ คือ ด้านการจัดการทรัพยากร กับการจัดการกระบวนการให้เกิดความเข้าใจในนโยบายให้เกิดความพร้อมที่จะทำตามนโยบายและให้เกิดโครงการวิจัยตามนโยบาย (วิจารณ์, 2546)

แนวทางกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญของการวิจัยในระดับชาติ

วิจารณ์ (2546) ได้กำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญของการวิจัยในระดับชาติซึ่งมีประเด็นที่ควรพิจารณา 5 ประการ คือ

1. กำหนดให้สอดคล้องกับแนวพัฒนาประเทศ
2. กำหนดตามสาขาวิชาการ
3. กำหนดตามปัญหาของประเทศหรือสังคม
4. กำหนดตามจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ หรือโอกาสในการแข่งขัน
5. กำหนดตามการคาดการณ์ไปข้างหน้า

หลักหรือแนวทางทั้ง 5 ข้างต้น เป็นแนวทางที่ถูกต้องและใช้กันอยู่ทั้งสิ้น โดยที่แต่ละแนวทางต่างก็มีจุดแข็งและจุดอ่อน ในสภาพความเป็นจริง ควรใช้แนวทางเหล่านี้ร่วมกัน

ความสำคัญของโครงการวิจัย

โครงการวิจัยเปรียบเสมือนแบบแปลนหรือพิมพ์เขียวของการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้ผู้วิจัยดำเนินงานตามเส้นทางนั้น ๆ ตลอดจนเป็นลายแทงให้ผู้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานใช้เป็นกรอบหรือดัชนีวัดผลความสำเร็จของงาน อย่างไรก็ตามปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เจริญขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งวิวัฒนาการการสืบค้นข้อมูล โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนับวันจะทวีจำนวนมากขึ้นและอำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อสื่อสารแก่นักวิจัย อย่างไรก็ตามนักวิจัยต้องมีความอดทนและศึกษา ให้ความสำคัญในประเด็นที่สนใจจะทำวิจัยอย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีคุณภาพ มีความคมชัดในคำถามวิจัย การได้มาซึ่งคำถามวิจัยที่ดีนั้น โดยแท้จริงนับว่าเป็นขั้นตอนที่ยากมากของกระบวนการวิจัย (จิตราภา, 2549)

ลักษณะของโครงการวิจัยที่ดี

ผู้เสนอโครงการวิจัยที่ผู้วิจัยนำเสนอเพื่อพิจารณาขอรับทุนหรือวัตถุประสงค์อื่นใด ไม่เพียงแต่จะบ่งชี้ว่างานวิจัยภายใต้ข้อเสนอโครงการวิจัยนั้นมีความเป็นไปได้ในการดำเนินงานให้สำเร็จมากน้อยเพียงใด แต่โครงการวิจัยที่ผ่านการกลั่นกรองมาเป็นเอกสารวิชาการยังสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นศักยภาพของนักวิจัยและคณะนักวิจัยด้วย นอกจากนี้ โครงการวิจัยที่ดียังเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการทำนายคุณภาพงานวิจัยที่จะดำเนินการตามขั้นตอนในโครงการอีกด้วย นงลักษณ์ วิรัชชัย (2543) กล่าวถึงลักษณะของโครงการวิจัยที่ดีที่ควรยึดถือเป็นแนวทางเบื้องต้น คือ

1. ความถูกต้อง (Correctness หรือ Accuracy)
2. ความมีเหตุผลแน่นอน มั่นคง หรือสมเหตุสมผล (Cogency)
3. ความกระจ่างแจ้งชัดเจน (Clarity)
4. ความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness)
5. ความกะทัดรัดของโครงการและภาษาที่ใช้ (Concis)
6. ความสม่ำเสมอ คงเส้นคงวา (Consistency)
7. ความสัมพันธ์ สอดคล้องเชื่อมโยง (Correspondence หรือ Concatenation)

วิธีการประเมินคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัย

จุดสำคัญที่สุดคืออย่าถามคำถามว่า “จะเอาผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อะไร” แต่ให้ถามว่า คำถามในการวิจัย (research question) คืออะไร ในการประเมินควรประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

1. การตรวจสอบเบื้องต้นภายในสำนักงานจัดสรรทุนวิจัย
2. การส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ (peer review)
3. การให้หัวหน้าโครงการนำมาเสนอต่อที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ
4. การพิจารณาตัดสิน

1. การตรวจสอบเบื้องต้น เป็นขั้นตอนที่ควรทำได้ภายในสำนักงานจัดสรรทุนวิจัยเอง เพื่อว่าผู้เสนอโครงการเสนอมาตรงตามลักษณะของทุนหรือไม่ ผู้วิจัยมีคุณสมบัติเหมาะสมตรงตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โครงการที่มีคุณภาพต่ำอย่างชัดเจนควรถูกกรองออกไปในขั้นตอนนี้ เพื่อจะได้ไม่ต้องใช้เวลาและทรัพยากรในการตรวจสอบโครงการที่คุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานโดยไม่จำเป็น เพราะอย่างไรเสียโครงการแบบนี้ก็จะไม่ผ่านการพิจารณาอยู่แล้ว

2. การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงคุณวุฒิในที่นี้หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่เสนอมา เรียกว่า peer review โดยทั่วไปมักใช้วิธีติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3-5 คน แล้วจึงส่งข้อเสนอโครงการไปให้ โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิต่างคนต่างก็ออกความคิดเห็นของตนไม่มีการประชุมกัน การตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อตรวจสอบทางวิชาการ ในการตัดสินว่าจะให้ทุนหรือไม่จะต้องพิจารณาด้านอื่น ๆ ประกอบกัน ด้วย ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจึงมิใช่ข้อตัดสินผ่านหรือไม่ผ่าน

3. การนำเสนอโครงการต่อที่ประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ ในการนำเสนอโครงการนอกจากจะมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตรวจสอบคุณภาพของข้อเสนอโครงการและตัวหัวหน้าโครงการแล้ว วัตถุประสงค์หลักอีกอย่างหนึ่งคือใช้เป็น กระบวนการให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างนักวิจัยด้วยกัน และระหว่างนักวิจัยกับผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการระดมสมองหลายสมองมาช่วยกันคิดพิจารณาเรื่องของโครงการวิจัยนั้น เชื่อมโยงโครงการวิจัยนั้น ๆ กับโครงการวิจัยอื่นและในกระบวนการนำเสนอ อาจเกิดความคิดใหม่ หรือเกิดโครงการวิจัยที่จะร่วมทำกันต่อไป

4. การพิจารณาตัดสิน หลักที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินทุนเป็นหลักที่ตรงไปตรงมา คำถามที่ใช้คือ “หากให้ทุนไปแล้ว จะได้ผลลัพธ์ตามที่เสนอหรือไม่” หากมั่นใจว่าคำตอบคือ “ได้”

ก็ให้ทุนได้ แต่สภาพความเป็นจริงมีความซับซ้อน ต้องพิจารณาบนฐานของปัจจัยหลายด้านหรือต้องการความชำนาญพิเศษหลายทางเช่นนี้ มักนิยมใช้ “คณะกรรมการ” เป็นผู้ตัดสินใจซึ่งจะทำให้รู้สึกว่ามี ความรอบคอบ มีความยุติธรรมไม่เล่นพวก และมีความแม่นยำสูง การพิจารณาตัดสินใจจะให้ทุนแก่ข้อเสนอโครงการวิจัยใดหรือไม่ หากจะใช้ระบบคณะกรรมการ ก็ต้องหาวิธีป้องกันจุดอ่อนของคณะกรรมการ หรือจะใช้ระบบการตัดสินใจเชิงบริหารของผู้บริหารองค์กรให้ทุนสนับสนุนการวิจัยก็ได้ โดยผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อการตัดสินใจนั้น ทั้งรับผิดชอบต่อความรู้สึกของผู้เสนอโครงการ และรับผิดชอบต่อการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการที่ให้ทุน

การจัดการคุณภาพ

การจัดการคุณภาพของผลการวิจัยต้องทำโดยหลาย ๆ วิธีการร่วมกัน ได้แก่

1. การตรวจสอบคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัย
2. การตรวจสอบคุณภาพของนักวิจัย
3. การกำหนดให้ส่งรายงานความก้าวหน้าและตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
4. การตรวจเยี่ยม
5. การมีที่ปรึกษา
6. การเสนอผลงานประจำปี
7. การส่งรายงานฉบับสมบูรณ์
8. การให้รางวัล
9. การเลื่อนระดับนักวิจัย

1. **การตรวจสอบคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัย** การตรวจสอบคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัยได้กล่าวโดยละเอียดแล้วข้างต้น

2. **การตรวจสอบคุณภาพนักวิจัย** ในทางปฏิบัติ การตรวจสอบคุณภาพและขีดความสามารถของนักวิจัยทำในขั้นตอนเดียวกันกับการตรวจสอบคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัย หลักการคือจะ ต้องตรวจสอบคุณสมบัติและประสบการณ์ของหัวหน้าโครงการและผู้ร่วมโครงการว่า มีความสามารถที่จะสร้างผลลัพธ์ขั้นสุดท้ายของการวิจัยออกมาได้อย่างมีคุณภาพหรือไม่ ในการวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์มีนักวิจัยจำนวนหนึ่งที่มีความสามารถเพียงพอที่จะทำงานภายใต้คำแนะนำของนักวิจัยที่อาวุโสกว่าหรือมีความสามารถสูงกว่า ทำการทดลองได้ผลแม่นยำ วิเคราะห์ผลการทดลองและแปลผลในขั้นต้นได้ แต่ไม่เคยนำข้อมูลทั้งหมดสังเคราะห์เขียนต้นฉบับส่งไปลงตีพิมพ์ใน

วารสารวิชาการนานาชาติเลย หากให้ทุนวิจัยโดยนักวิจัยระดับนี้เป็นหัวหน้าโครงการ ความเสี่ยงที่ได้ผลลัพธ์เพียงงานวิจัยเสร็จแต่ไม่มีการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติ จะเห็นว่านักวิจัยต้องสร้างตัว สร้างเกียรติประวัติและผลงานรวบรวมไว้ใน “ใบสรุปประวัติและผลงาน” (curriculum vitae หรือ resume) พร้อมทั้งจะส่งเป็นหลักฐานประกอบการขอทุน

3. การกำหนดให้ส่งรายงานความก้าวหน้า ในข้อเสนอโครงการวิจัยที่จะได้รับทุน จะต้องกำหนด “หลักไมล์” (milestone) ไว้อย่างชัดเจน ว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่ง (มักใช้ 6 เดือน 12 เดือน 18 เดือน...)จะได้อะไรไปแล้วบ้าง ได้ผลลัพธ์อะไรบ้าง เมื่อถึงกำหนดเวลาก็เอาข้อกำหนดนั้นมาดู และรายงานหน่วยงานผู้ให้ทุน ว่าได้บรรลุผลตาม “หลักไมล์” หรือไม่ หรือได้ก้าวหน้าเลยหลักไมล์ไปแล้ว ในบางกรณี จะมีการส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพด้วย

4. การตรวจเยี่ยม การตรวจเยี่ยม (site visit) โดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ทำวิจัยอาจใช้เป็นกลไกเพิ่มคุณภาพของการวิจัยตามปกติ หรืออาจใช้เมื่อโครงการวิจัยนั้นมีปัญหา วัตถุประสงค์หลักของการตรวจเยี่ยม คือการช่วยเหลือให้คำแนะนำ เพื่อแก้ปัญหา หรือหาวิธีการที่ดีกว่าเดิม คือควรเน้นการตรวจเยี่ยมเชิงบวกไม่ใช่เน้นการจับผิดซึ่งเป็นเชิงลบการตรวจเยี่ยมยังจะมีผลดีทางอ้อม ช่วยให้ผู้บริหารในสถาบันต้นสังกัดของนักวิจัย เห็นความสำคัญของโครงการ และส่งเสริมอำนวยความสะดวกให้แก่โครงการมากขึ้น โดยที่แหล่งทุนหรือผู้จัดการงานวิจัยควรส่งจดหมายแจ้งให้หัวหน้าภาควิชา และ/หรือคณบดี ทราบเรื่องการตรวจเยี่ยมอย่างเป็นทางการด้วย การตรวจเยี่ยมอาจมีการตรวจบัญชีของโครงการไปด้วยในตัว เพื่อช่วยดูแลแนะนำให้เป็นไปตามหลักการบัญชีสากล และตามหลักเกณฑ์ของหน่วยงานให้ทุน ไม่เกิดปัญหายุ่งเหยิงในภายหลัง

5. การมีที่ปรึกษา ในกรณีที่ผู้วิจัยมีความไม่สันทัดในบางด้านของการวิจัย หรือมีความมุ่งมั่นสูง มีสติปัญญาสูง แต่ยังขาดประสบการณ์ ควรจัดให้มีที่ปรึกษาของโครงการทำหน้าที่ให้คำปรึกษาโดยการไปตรวจเยี่ยมเป็นระยะสลับกับการติดต่อถามข่าวคราว รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักวิจัยในโครงการติดต่อขอคำปรึกษาได้ทางโทรศัพท์หรือโทรสาร ที่ปรึกษาในที่นี้ควรทำหน้าที่จริง ๆ มิใช่ระบุไว้เพียงเพื่อเอาชื่อมาทำให้โครงการดูดีเพราะมีผู้มีชื่อเสียงเป็นที่ปรึกษาให้เกิดประโยชน์จริง ๆ อาจทำได้โดยหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัยตกลงกับ หัวหน้าโครงการวิจัยที่จะให้มีที่ปรึกษาทำความเข้าใจเรื่องตัวบุคคลที่จะมาเป็นที่ปรึกษา และทำความเข้าใจเรื่องบทบาทของที่ปรึกษา แล้วหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัย “จ้าง” ที่ปรึกษาผู้นั้นโดยมีผู้กำกับบทบาท (TOR) ของที่ปรึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยที่ปรึกษาจะต้องรายงานความก้าวหน้าของโครงการที่ทำ

หน้าที่ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งกิจกรรมการให้คำปรึกษาต่อหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเป็นระยะ ๆ ตามที่ตกลงกัน

6. การเสนอผลงานประจำปี การกำหนดให้ผู้รับทุนวิจัยต้องเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ นักวิชาการสาขาเดียวกันทุกปี และมีผู้ประเมินผลงานจากการนำเสนอ นั้น เป็นวิธีติดตามความก้าวหน้าของงานวิจัยที่ดีที่สุด โดยต้องมีวิธีการจัดการประชุมให้มีคุณภาพ มีผู้ทรงคุณวุฒิจริง ๆ มาร่วมประชุมและให้ข้อคิดเห็น จัดเวลาสำหรับการอภิปรายซักถามให้เพียงพอ มีประธานในการประชุมที่มีทักษะในการกระตุ้นการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นให้เกิด “ความสนุกสนานทางวิชาการ” หลักสำคัญคือประชุมในรูปแบบนี้จะต้องให้เกิด “การแลกเปลี่ยน” (two way communication) และต้องเตรียมผู้เข้าร่วมประชุมให้ตระหนักว่าเป็นการประชุมแบบที่ทุกคนที่มาร่วม เป็น “ผู้ผลิต” แนวความคิด ไม่ใช่มาประชุมเพื่อเป็น “ผู้บริโภค” ข้อมูลและแนวความคิดของผู้อื่นเท่านั้น

7. รายงานฉบับสมบูรณ์ สำหรับโครงการวิจัยประเภทงานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งเป้าหมายคือผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการนานาชาติ รายงานฉบับสมบูรณ์ที่สมบูรณ์ที่สุดคือ ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารนานาชาติแล้ว หรือรับลงตีพิมพ์แล้ว หากมีผลงานเช่นนี้ การส่งรายงานที่ยืดเยื้อยื่นเย้อก็ไม่มีค่าจำเป็น และจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการทำงานของหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัยด้วย เพราะจะได้ไม่ต้องส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ เนื่องจากการตรวจสอบดังกล่าวได้ดำเนินการโดยวารสารวิชาการที่รับตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว

8. Reprint หรือ final proof ของรายงานผลการวิจัยในวารสารวิชาการนานาชาติ เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ได้ แต่หากมีผลงานที่นอกเหนือจากที่รายงานในบทความนั้น ก็ต้องแจ้งและส่งรายงานแยกต่างหาก เพื่อให้หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัยนำไปตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของผลงานต่อไป

9. การให้รางวัล การให้รางวัลเป็นแรงจูงใจที่ต่อนึง ทุนวิจัย สกว. ส่วนใหญ่มีการให้รางวัล หากส่งผลงานตามกำหนดเวลา และประเมินคุณภาพของผลงานพบว่าได้มาตรฐานก็จะมีรางวัลตามระดับของคุณภาพ

10. การเลื่อนระดับนักวิจัย ที่จริงการเลื่อนระดับนักวิจัยก็คือการให้รางวัลอย่างหนึ่ง นักวิจัยที่หน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเลื่อนระดับให้เป็น “นักวิจัยชั้นดี” ควรได้รับการ

ปฏิบัติในลักษณะที่ให้อิสระในการใช้เงินมากขึ้น ให้อิสระในการตัดสินใจปรับแนวทางการวิจัยได้มากขึ้น และให้ค่าตอบแทนสูงขึ้น (วิจารณ์, 2546)

สำหรับโครงการวิจัยเชิงนโยบายการปฏิรูประบบการบริหารการวิจัยของไทย (จินตนาภา และ ธเนศ, 2545) มีแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารการวิจัยของไทย จำนวน 13 ระบบ 66 แนวทาง 884 กลยุทธ์ มีวิธีการ ดังต่อไปนี้

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิจัยมีความรู้ ทักษะ และจิตสำนึกเกี่ยวกับการทำวิจัยที่ถูกต้อง

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการวิจัย

แนวทางที่ 3 สรรหาผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีวิสัยทัศน์ที่ดี เข้ามาบริหารงานในองค์กรวิจัย

แนวทางที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิจัยในหน่วยงานทำการวิจัยที่เป็นประโยชน์

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานวิจัยมีมาตรการที่เหมาะสมในการขอรับทุนจากแหล่งทุนภายนอก

แนวทางที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานวิจัยของหน่วยงานวิจัยภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางที่ 7 สนับสนุนการสร้างนักวิจัยอาชีพและการสร้างเครือข่ายการวิจัย

สุวัฒน์ (2540) กล่าวถึงการบริหารโครงการวิจัยว่าได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่การปฏิบัติการทางด้านการบริหาร โดยเป็นเสมือนเครื่องมือที่ทรงพลังอันทำให้องค์กรสามารถพัฒนาความสามารถทางด้านการวางแผน การจัดองค์การ การกำกับดูแล และควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงวิธีการใช้บุคลากรขององค์กรให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเทคนิคการบริหารโครงการเกิดขึ้นเนื่องจากมีแรงผลักดันหลายประการในสังคม ประเด็นสำคัญได้แก่ ความต้องการสินค้าและบริการที่มีความสลับซับซ้อน ประการที่สองเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของความรู้และวิทยาการที่มนุษย์คิดค้นขึ้น และแรงผลักดันของสังคมอีกประการหนึ่งได้แก่ สภาพการแข่งขันที่รุนแรงระหว่างองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่มุ่งแสวงหากำไรหรือไม่ก็ตาม ในการประชุมประสานงานในตอนเริ่มแรก เพื่อให้การวางแผนโครงการเป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องจำเป็นที่จะต้องกำหนดจุดเริ่มต้นโครงการอย่างชัดเจน โดยผู้บริหารจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ ระบุขอบเขตของโครงการและอธิบายผลขั้นสุดท้ายที่ต้องการจะได้รับจากโครงการ วัตถุประสงค์ของการวางแผนคือช่วยให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การบริหารโครงการ

เป็นกระบวนการซึ่งมีความสลับซับซ้อนโดยมีแผนต่าง ๆ เป็นเสมือนหนึ่งแผนที่ ซึ่งจำเป็นที่จะต้อง มีรายละเอียดอย่างเพียงพอที่จะช่วยหาว่าควรจะดำเนินการต่อไปอย่างไร และขณะเดียวกันแผนที่ สร้างขึ้นควรจะง่ายพอที่จะไม่ทำให้ผู้นำไปปฏิบัติหลงทางเมื่อนำไปปฏิบัติจริง สำหรับการ วางแผน การกำกับดูแล การควบคุมโครงการ และวิธีวางแผนงบประมาณและจัดทำกำหนดการ โครงการควรจะมีการทุ่มเทความพยายามในระยะแรกซึ่งอาจจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูง ทั้งด้านของ เวลาและแรงงานในช่วงแรกของวงจรชีวิตของโครงการ แต่จะมีผลทำให้ลดความผิดพลาดในการ ปฏิบัติการและลดค่าใช้จ่ายในช่วงต่อมาได้ รวมทั้งช่วยให้โครงการสามารถที่จะบรรลุผลสำเร็จได้ ดียิ่งขึ้น